

PIVALLIAYULIQIYITKUT IN'NGILRAYULIQIYITKUTLU

NUNALLAAMI ILAUQATIGIINGNIKKUT IKAYUUT HULIDJUTIKHAMUT MANINGNIK IKAYUUTIKHAQ ATUGAKHAA

ATUGAKHAQ NAITTUMIK TITIRARHIMAYUQ

Pivalliyuliyitkut In'ngilrayuliyitkutlu ("EDT mik naunaittuq "havagvialuunniit") kavamaita Nunavunmi (kavamatkut) tuniqhimayut maningnik ikayuutikhamik anggirutikhamik kiuviaqluni, kangiqhittiguminaktumik, ihuaqtumik, havakyuangnaittumik takudjutiminaktumiklu nunallaap ihariagilluaqtainnik Inuit Qauyimatuqangitigutlu.

Hulidjutiyuni ikayuqtauyut maningnik haffuma atugakhaatigut ("atugakhaq") ikayuutauyut hivunikhaliuqtamut, hulidjutikhani, hivunikhainnilu havagviup.

INUIT QAUYIMAYATUQANGIT (ISV MIK NAUNITTUQ) HIVUNIKHALIURUTAIT

Una atugakhaq hivuliqtigiyaat Inuit Qauyimayatuqangit:

- a) *Qanuqtuurniq*— Piyauhimmangittunik piluni ikayuqhimmaanginnaklunilu: una atugakhaq takudjutiyuq havagviup tuniqhimadjutaa ikayurnirmun ilauqataunirmun Nunavunmiut pivalliyikhamik amigaikyuummirahuarlugulu Nunavutim maniliugutait.
- b) *Inuuqatigiitsiarniq*— Pittiaqhugit aadlat, inuuqatigiik munarittiarnirmunlu inungnik: aittuutikhat ikayuuhiaqhatlu piinnariaqaqlutik uvani atugakhami ikayuqpagait ikpigiyayut, qauyimayayut, ukpigiyayut pitquhikkutlu aadlanggaqpiangnguyutlu Nunavunmiuni;
- c) *Tunnganarniq*— Inuuhittiaqariangani ilaranaittumik, tun'nganaqluni ilauqattarnirmunlu: una atugakhaq atuqunahuaqpaktut havakyuangnaittumik tamainni havaani munariniqaqtunilu, maniliqidjutini ihivriungniq aittuuhiviliqinikutlu havaanggit naunaittiaqhimalutik aktungnaittunik ;
- d) *Piliriqatigiinni/Ilkajuqtigiinni*— Havaqatigiiklutik kitumun ihumagiyaayumun: maniliqidjutit munariyauniaqtut aadjikkiingnahuqaqlugit *Maniliqinirmun Maligaa* taamnalul *Maniliqinirmun Malikuuta*, piyaaqhainnik kiuvikhaqarnirmun maniit atuqtauyut kavamanit;
- e) *Pilimmaksarniq/Pijariuqsarniq*— Ayuiqhayuyq havaaqhanut tautuqhuni, ayuittiaqtumin uqaudjuvaktumin ayuiqhayuyq, uukuqhimmaaqhunilu: tamaita paatnagiik ihumagiyaqhait manirliurniq, atuqtiarnirmun nakuuqpiagtumiklu iniktiriyunik pittiarinirmunlu Inuit Qauyimayatuqanginnut hakugingnikhainnut Nunavutim maniliurnahuqutainni; imaalu
- f) *Pijitsirniq*— Ikayurlugit ihariattaqunagillu ilagiit taapkuatlu/tahapkuatluunniit nuatqativut: paatnagiik aulapkaivaktut kiuvikhaqtiuplutik, aularaangginnaqlutik, kiudjutilugitlu ihariagiyaainnik Nunavunmiut.

UUKTUUT

Una atugakhaq pidjutiyuq piinnariaqaqtaqtunut uuktugumayunut ikayuutikhainnik maningnik

uvani atugakhami.

KANGIQHIDJUTIT

Maningnik aittuut – maliktakhaqaqtut tuyugumik akiliuhiaqhamik inungmun kavamatkutlu pilimaittut niuvgutikhaqaqtunik havaktauyukhanikluuniit atuqlugit utirutikhamik taimaatun, niriuktukhaunggittut akiliqtauffaangnikkut, niriuktukhaunggittutlu maningnik utiqtiffaaqtakhanik maniliuqtauyunit. Maniit aittuutit akiliuhiaqtauyut maliktakhaqaqtut havaktillutik iniktirunmiluunniit imaalu ihivriuqtauqtaaqtaait atuqtauyut maniit aadlamikluunniit pilutik unniutiviliqidjutikkut piyukhautiqaqqat.

Maniit Aittuutigiyauyut Anggirutaa – kaantraaqtigiiktut anggiqatigiiklutik naunaiqhugit maliktakhaqaqtut tuyugumik akiliuhiaqhamik inungmun kavamatkutlu pilimaittut niuvgutikhaqaqtunik havaktauyukhanikluuniit atuqlugit utirutikhamik taimaatun.

Nunallaami Katimayiyuyut – nunallaaq-kavamatlu timiuyut *kuapuraingguqtut Nunaliqpauyuni, Nunallaat Villages nilu Maligaa* (taaksiutilgit) *Hamalatkunniluunniit Maligaa* (taaksiutiqaanggittut); Angguhiqiyitluunniit naunaiqhimayut ataani Nakataa 7 Nunavut Anggirutaanni

Uyararhiurnikkut– Aadlatkiingni hulidjutikhani pitquyauyut nalvaaqhilutik naunaiqlugitlu uyaqqat. Uyararhiurnikkut piyakhaunggittut ihivriungnikkut hulinahuaqtunilu pidjutivaktut utirutikhanik.

Uyararhiurvikhaqhiurniq – kuapurainguyut atiliuqhimayut nakuuyumiklu pidjutivaktut imaalu:

- a) havaktiqaqtut Ukiuqtaqtumi Avikturvianni havagviuyut kivraqtiqaanggitkumik Ukiuqtaqtumi Avikturviani talvani maligaliqidjutiviqangnahualigumik;
- b) tigungmidjutitqaqlutik tigungmittailugitluunniit, uyaqqanut pilaagutainnik nunanut humi qiniqhiavaktuni;
- c) tautuqtipluni kangiqhipkailunilu pinahuaqhunilu ihuaqtumik anggiqhugitlu piyaaqhainiklu havaat maliktauyaaqhaita malikhugut maligaliqidjutit maliguararhatlu;
- d) ilaliutipltuk pulaarnikkut nunallaanut pitinnatik aulaaqtigumikkiqlu hulidjutikhait; imaalu
- e) atuqlugit Kavamatkut Malikuuta Uqaqviqattaqhugit Nunallaat Nunavunmi tunihidjutipltuk hulivikhamik atugakhaniklu naittunik titiraqtakhainni Parnautitni: Tun'ngaviliuqhimayuq Hivunikhamut, Nunavutim Qiniqhiayut Uyaqqanik Uyararhiurnikkutlu Ihumaliutiqtauyukhanik

Atuqtakhat Manikhaanik Akiliqtauyukhaniklu – ilituqhaqhimangitut maniliqinikut unipkaaqq manikhaanik akiligakhaniklu pijutiqaqtut havaami sainiqhimayaaniklu manikhaktuup.

HAVAAGIYAKHAT MUNARINIQARNIKKUTLU

Minista

Pivalliyuliiyitkut
In'ngilrayuliiyitkutlu

Minista Pivalliyuliiyitkunni In'ngilraviliiyitkunnilu kiuvikhaqaqtuq Aulapkaiyit Katimayiinni atuliqittinirmun haffuma atugakhaanga.

Minista uqaqpagait ukiuq tamaat Maligaliurvingmi naittumik titirarhimayumik aittuutunik ikayuutikhaniklu naunaiqhugit atia aittuqtauyunik, kaffitaalamik aittuutigiyaa, havaarinahuaqtaa ikayuqtauniaqtuq nunallaminlu.

Tugliuyuq Ministamun

Tugliuyuq Ministamun Pivalliyuliiyitkunni In'ngilrayuliiyitkunnilu kiuvikhaqaqtuq Ministamun titiqqivilidjutikkut haffumani atugakhaatigut.

Uuktuutiffaaqtut ihivriuqtauniaqtut Ikayuqtianit Tugliuyup Ministamun ihumaliuqtaannik Tugliuyuq Ministamun. Tugliuyuq Ministamun kinggulliqaami ihumaliurniaqtuq ihumagiplugu uuktuutifaagutit uvani atugakhami.

Tugliuyuq Ministamun upalunggaiyarniaqtait kangiqhittiaguminaktunik takuttiaguminakpiaqtuniklu malikkuutikhanik humunggaqtuqhanik maniiit malikhugu una atugakhaq, ilaliutilugulu naunaittiaqhimayunik hapkunanut:

- Uuktuutip malikkuutikhait
- Maniliqtuutikhakkut malikkuutikhait
- Anggiqatigiikhutik naunaiqhugit maliktakhait
- Uuktuffaagutitut malikkuutikhait

Aulapkaiyit

Aulapkaiyi Maniliqiiyini havagviannut munariniqaqtuq maniliqidjutitut aittuutitut ikayuutikhanutlu pidjutigiyainnut. Hivunikhaliuqtamingni, hulidjutimut aulapkaiyit anggiqpagaat qin'ngiplugitluunniit tamaita aittuutitut ikayuutikhainnutlu uuktuqtunut.

AKIKHANUT

Maniliqidjutitut Maliktaqhaqaqtut

- (a) Tamaita akikhanut talvani ittuni *Maniliqidjutitut Munariniqaqtut Maligaa* kavamatkutlu *Maniliqidjutitut Munariniqaqtut Malikkuuta* piniyaqtut munaqhiyunut tamainnut aittuutitut ikayuutikhanutlu pidjutiyaat havagviup.
- (b) Pittinnatik tunihiyaami akiliuhiaqhamik, uutktuqtut aittuutikhamik sainiktaqhaat Maniiit Aittuutigiyayut Anggirutaanni piqaqtumik havaaginiaqtaannik hivunikhainniklu, malikkuutikhait maniiit atuqtauyut, iniktigutaa hivitunia, unniutinikkut kititirinirmunlu maniliqidjutit pitquyayut, aadlanilu naunaiyautikhait pitquyayut ilaliutihimayuni ataani tammainnut ikayuutigiyayunut.
- (c) Humi piyuqhauyumi maniliqidjutit titiqqainik tuniyaunggittutik, uuktuqtuq pittaalaqimaihungnguyuuq hivuni uuktugumaligumi maningnik ikayuutikhainik talvainnak kihimi tuyugumikkiq maniliqidjutit titiqqait naunaiqlugu ikayuutikhaq atuqtauvaktut, akiitluunniit kituni titiraqtaunggittuq naunaiyautiqanggittuqluunniit qanuq maniq aturiaqhaanik kihiani maniq atuqtauyuuq akiliqtauffaagumi.

- (d) Ikayuutikhaqtut atunggittut havaktakhani maniliqtuutit utiqtiffaaqtaqhait, piyuqhaunggittunik akiliqtuivaktumik, avatqudjutiqaqtuq akikhanut maniit atuqtauvaktutluunnit avatquqhutik kavamanut 20 ni ubluni pihimayuq titiqamik akiliqtuidjutimik kavamatkunnit. Hapkuat akiit pidjutivaktut atugaqangnirmun kavamatkunnut.
- (e) Uuktuqtut pilimaittut aippaamut atunggittut havaktakhani maniliqtuutit utiqtiffaaqtaqhainnik aippaamin maniliqiyit ukiungganit aippaamut titiraqtauppat kihiani.
- (f) Kangiqhidjutini uvani atugakhami kavamatkut maniyautaa avatqulimaittut akimut anggiqtauhimayumut. Talvanga, kavamatkut munariniqanggittut nunggutirnikkuttu ikiqliyuniluunniit havakpagainnik aittuqtauyuuq maningnik.
- (g) Manikhaaqhat atauhirmi maniliqiyit ukiunggani nalunaktuq uukturiami manikhaaqhanik aippaaningguqqat.
- (h) Kavamat pidjutiqaqtuq piyaami havaklutik ihivriungnirmun kitumun havaaqhamun maniktaqtauyunut haffuumatigut aittuutinit ikayuutinitlu maningnik.
- (i) Tamaita tuniyauhimayut maningnik ikayuutikhainnik piyukhat anggiqtauhimadjutiqaqvikhamik havagvia talvunggauyaliqiyaami havagviannut igluqpainnutluunniit, ihivriuqtauyaangginnik tamaita makpiraat aadlatlu maniliqidjutikkut titiqqainnik pidjutitigut havaamut, pilutiklu aadlanik naunaiyautikhanik atuqtaaqtainnik maligiaqhainnik Aittuqtauyunut Maningnik Anggirutaannut ihivriuqlutikluunniit nakuuyumik piyaaqhainnik havaami.
- (j) Maniit aittuqtauyut uuktuqtunut naunaiqpaktut pittaalaqiyaaqhainnik nakuuyumik pittaalaqiyaaqhainniklu havaaqhaq katimayiyuuqlu. Maniit avatqudjutilimaittut tuniyauyut havaaqhamun katimayiyumutluunniit avatqulimaittaa maniit tuniyauyuq havagviannit.

Hunavalurnik Maliktakhaqaqtut

- (a) Tamaita uuktuqtut maningniq uqalimaittut uuktuqtut maningniq aadjikutamun havaamut aadlanit; atauttimut maniit atuqtauyukhat havaaqhamut avatqulimaittaat 100 pusanmik havaap akikhainnut.
- (b) Tamaita uuktuqtut maningnik unniutiuhat havagviamut piqagumik atugaqagumik akiliqtauyukhanik kavamanut, malikhugu maligaliuqhimayut anggirunmiluunniit. Kitut akiit akiliqtuqtaaqtaait akiit atuguyauyut kavamanut.
- (c) Pivikhaqaqqat humi, havaaqhat maningnik aittuqtauhimayunik haffuma atugakhatigut tikiutiyakhait kituni anggiqtauyukhani, nunallaami aadlanik anggirutiqaqtunit. Ilaliutillaktaaqttu atuqtiqlugit aanniaqtailinirmun

aanniqtailinirmun atuqpagainnik, ikayuqtaulutiklu nunallaami avikturviinnilluunniit katimayit, aadlanitluunniit anggirutiqaqtunit naammagiyauqpatta havaamut aullaqtiriama.

- (d) Tuniyauhimagut maningnik uqaqgiyakhait maningnik ikayuqtauvaktut tunihimagunit havagviannit, kituni titiraqhimayuni taiguararhani tiivviikkut naalautikkutluunniit pidjutikpata havaamingni hulidjutamingnitluunniit.
- (e) Kavamatkut taimaaqtittiinariaqaqtait, nutqanggakaffuktittaaqtait ikiqliyaaqtaaqtaaitluunniit anggirutaata aittuqtauyuuq maningnik malinggitkumikkiq maligakhat anggirutimi.
- (f) Ihivriungnirmun hivulliutigiyauyukhaniklu uuktuutit, havagvia ihumaliurniaqtut uuktuutip pivaktainnik kin'ngunngani naunaitkutait titiqqat maliriaqhainnik unniqhiurnitigutlu aadlatlu pidjutiyaqhait pikpiaqtakhaitlu piliuqhimayuunik anggirutinit.
- (g) Tamna *Pittaalaqittaangnirmun Naunaiyutinik Hiamitiqtukhaunggittuniklu Maligaa* pidjutiyyuq tamainnut kituni maniliqidjutini haffuma atugakhami, naammagiyauyuanilu, maniliqidjutit munariyauyut, havaaqhimmaaqtavaktuniklu anggirunmi kituni sainiktauhimaguni uvani atugakhami.
- (h) Tuniyauhimagut maningnik pivikhaqaqtittiyukhat tuhaqtipkainikkut havaklutik inungnut Inuktun, tamaita taimaatun kitumi uqauhikkut aturniatigut, piqaqqat, naammagiyauyut imaa maliktiariaqhainnik ilangannut 3 *Inuit Uqauhingit Tammaqtailininga Maligaa* (Nunavut).

UUKTUFFAANGNIQ UUKTUQTAMINUT

- (a) Uuktuqtuuq maningnik ikayuqtauyumayuq pilaarutiqaqtuuq uuktuffaaginnuq uuktuqtaminut qin'ngilugu maniktaqvikhaq.
- (b) Uuktuffaarutit ihivriuqtauniaqtut Ikayuqtianit Tugliata Ministaup Pivalliyuliyitkunni. Tugliuyuuq Ministamun kinggulliqpaami ihumaliurniaqtuuq ihumagiylugu uuktuutifaagutit uvani atugakhami titirarhimayuni ilangani haffuma atugakhami.

MANILIQIDJUTINUT IKAYUUTIT

Malikhugu ilanga 46 *Maniliqidjutinut Maligaa*, R.S.N.W.T. 1988c.F-4 aadjikutaanni Nunavunmi malikhugu *Nunavutim Maligaa (Kanata)*, maligaqhaqaqtuuq akiliqtauyukhaq malikhugu una atugakhaq, ihumagiyauniaqtuuq pidjutiqaqgumi kihianik amigaittuqaqqat atuqtauvikhaqanggittunik ilakuanik ihuaqhariihiyuyumi hunamut maniliqiyip ukiugani talvani akiliqtauyuuq pivikhaqaqtuuq malikhugu anggirut.

MINISTAT PILAAGUTAIT

Pivikhaittuuq uvani atugakhami kangiqhivikhaittuuq uqagiyaulutik kiliqhaqaqtittinuaqhuugu ihumaliuqtainnik Aulapkaiyit ihumaliuqtakhamingnut hulidjutikhamun ihumagiylugu nunallaami ilaunia ikayurnia hulidjutinut avataani haffuma ikayuqtaudjutaanni haffuma atugakhaani.

Pivalliyuliyitkut
In'ngilrayuliyitkutlu

INIQTIRUTAANNUT

Una atugakhaq iningiaqtuq December 1, 2023 mi.

ILAUDJUTINGA: NUNALLAAMI ILAUQATIGIINGNIKKUT IKAYUUT HULIDJUTIKHAMUT (CESP MIK NAUNAITTUQ)

Pidjutaa

Havagviata akhuungniaqtut ikayuqlugit munariniqaqtumun pivalliyuliyitkut Nunavutim uyararhiurnikkut talvuuna tikiutumayannik ikayuutikhainnik maningnik nunallaani katimayiinnut, uyararhiurnikkut mikiyutlu uyararhiugumayut havaglutik ilauqatigiingnikkut huliluligumik ihumagiyayut inungnut.

Nunallaami Ilauqatigiingnikkut Ikayuut Hulidjutikhamut pivikhaqangniaqtut maningnik ikayuutikhamik havaktautilluni havaaqhaq, pittinnatik atugakhaq ikayuqtauyumayumut uyararhiurnikkut nappaktirirmun aulavikhainnutlu. Taapkuat havaaqhat takudjutiniaqtut akhuungnikkut ilaudjutikhatigun Nunavunmiunut qanuqtun pidjutihimmaangnikkut nunallaamun hivullitigiplugu taapkuat uuktuutigilluayukhat.

Havaaqhait Munariyakhaitlu

Aulapkaiyi, Uyararhiurnirmun Urhuryuliyinirmunlu

Aulapkaiyi, Uyararhiurnirmun Urhuryuliyinirmunlu (himmahialuunniit) ihivriungniaqtaut uuktuutit tunihlutik titirangmik kiudjutimik uuktuqtunut 45 ubluni atuqtillutik.

Tugliuyuq Ministamun Pivalliyuliyitkunni In'ngilrayuliyiinilu

Tugliuyuq Ministamun EDT kuni kinggullirmi ihumaliuqtakhamik ihumaliurniaqtuq pidjutigiplugit uuktuutiffaagutinut ikayuutikhanik malikhugu Nunallaami Ilauqatigiingnikkut Ikayuut Hulidjutikhamut Ikayuutikhanik Pivikhaq.

Pittaalaqiyaami

Pittaalaqiyaami maningnik ikayuutikhanik kiqliqaqtut Nunallaanut Katimayiinnut Qiniqhiayutlu Uyararhiurnikkut imaa piyunut:

- (a) ilaliutilgit iniqhimanggittumik Nunallaami Ilauqatigiingnikkut Upalunggaiyaiqaqtunik ihumagiplugit nunallaat qanitqiangnguyut havagviuvikhami, ilitariplugit ihumagiyayunik ikayuutikhatlu, akhuuqlutik tikiutivikhaannik ilauqatigilugit nunallaat havaamut upalunggaiyaidjutikhaanik, munarinirmunlu, titiqqiviliqidjutikkutlu;
- (b) pivikhaqatitlitutik sainiutikhanik anggirutinik kimit Nunallaami Katimayiuyumik Uyararhiuqtiinitlu ilitturipkaiyunik inmik ihivriupagait anggiqhugitlu iniqhimanggitaatigut Nunallaami Ilauqatigiingnikkut Upalunggaiyaidjutaannik;
- (c) amigaiqpiaplugit aturniit Nunavutim niuvgutaayut havaagiyayunilu, taapkuatlu havaagiyayukhanilu (hapkua uuktuutit naunaitkutiqarniaqtut angginiqhamik taapkunalluamit aadjikkuhivyaqtunik uuktuutit pinggittunik).

Piinnariaqarnirmun Hulidjutikhanut Akiliqtauyukhaniklu

- (a) Akiit pidjutitlit taapkunainnarmut nunallaami ilauqatigiingnikkut ilaliutilgitlu imaa:
  - i. havaktikhaqhiurlutik havaamun havaktikhamik havaqatigiittiqaqtigilugit havaktimut havaktiinnutluunniit;

- ii. akikhainnut tingmidjutikhainniq huliyukhaqaqtuni nunallaani ilauqatigiingnikkut hulidjutikhainni;
  - iii. titiqqidjutit/nunauyamik upalunggaiyainiq (numiktiqhimayukhat);
  - iv. katimadjutikhamut hulivikhait;
  - v. • numiktiqhimayukhanik uqaqtiuyikhaniklu;
  - vi. igluqpamut katimadjutikhaatigut akikhainnut;
  - vii. ilitturipkaidjut;
  - viii. niqinik niqhiurtiit; imaalu
  - ix. akiit pidjutilgit taapkunainnarmut nunallaami ilauqatigiingnikkut.
- (b) Akiit pidjutilgit pivalliavinikkut tuniyauhmayunik hapkuatut:
- i. ilitturipkaiyiitnit tuhaqtipkaiplutik nunallaani hapkuninga qangiqhipkaiyumaplutik:
    - (a) iniqhimayumik Nunallaami Ilauqatigiingnikkut Upalunggaiyaidjutaannik;
    - (b) nunallaami Ilauqatigiingnikkut Naittumik Titirarhimayuq Ilitturipkaidjut; imaalu
    - (c) iniqhimayumik Ilitturipkaidjut Nunallaami Ilauqatigiingnikkut
  - ii. numiktiqtittiyit (tamaita tuniyauyut numiktiqtukhat).
- (c) Akiit pidjutilgit nunallaami katimayiinni pidjutilgit aktungnaktunik ayuittut kangiqhiyaami ihivriuqlugitlu naunaiyautit tuniyauyut ilauqatigiitillutik.

Pilimaittut hulidjutikhanut akiliqtauyukhaniklu

- (a) Akilihiaqhainnik havaktigiinginnaktait ilauyut nunallaami ilauqatigiingnikkut, tahapkunanit tuniyauyut havaami uqaqatigiikpaktuq havaktinut; imaalu
- (b) Talvanainnakmi ikayuutit (aadjiliuyukhanik, numiktiqtaqhanik, hunaniklu).

Ihivriungniq

Uukturiami CESP maningniq, uuktuqtut tunihiyukhat iniqhimayumik uuktuutimik iniqhimanggittumiklu Nunallaamun Ilauqatigiingnikkut Upalunggaiyaidjutaannik March 31 mi umiqhungnguyuqukiuq tamaat pitinnatik upalunggaiyaqhimayut hulidjutikhani.

Uuktuqtut piyauyut qaangngiutiplus ublua ihumagiyauniaqut pivikhaqaqvikhaqqaqqat atuqtaunggittunik maniinnik. Una ublua pipkaidjutauyuq pitquiplugit kampaniit ilitturiumaplugit nunallaat humi havangnahuagumayuni qilamik ilitturipkaiyumayut, pipkaiyaami malruuq katimayiit ihuaqhaiyaamingnik ilauqatigiingnikkut upalunggaiyaidjutimik. CESP kunni aittuqtauyut maningnik atuqvikhaat atauhiinnarmi ukiumi. CESP maniit atuqtauyukhat atauhiinnarmi ukiumi.

Kituni naliangni ukiuni CESP maniit uuktuqtunut amigaitqianiagungnaqhiyungmatta. Malikhutik, manikhaaqhat aittuqtauyukhat ihumagiyauniaqut takunnaktumik ihivriungnitigun humi uuktuutikhat puunggit naunaiqtauhungnguyut atuqlutik ihuaqhaqpiyaqhimayumik malikuutikhainnik. Atulluaqtauvaktumik ihivriungnikkut malikkuuta ilaliutilik imaa nunallaami ilaudjutiniatigut, aktungnaktunik maniliqidjutiniklu piinnariaqaqtunik, nunallaami maniliurnikkut ikayuut, pittiaqtumiklu pidjutiuhqat avatainni.

Naunaiyautikhamik malikkuut

- (a) Nunallaami ilaudjutiniq:
- i. titirarhimayunik uqaqviqattarnirmun;
  - ii. nunallaami ilauqatigiingniq anggiqtauhimanialu;
  - iii. havakyuangnaittut ilauqatigiignirmun malikkuutikhat iniktiriyaami ubluitlu;
  - iv. hivuni havangniaqhimalugit atuqtau yukhanik atuqlutik kiudjuta uyunik havaamut upalunggaiyavikhainnik; imaalu
  - v. hivuni havangniaqhimalugit ilauyaangginik nunallaat pittinnatik pidjutihimaliqhutiklu havaani hulivikhainnik; imaalu
  - vi. pivikhaqaqtittilutik havaagiyayumun nunallaami havaktikhanik ilaliutilgit havaaqhamun.
- (b) Aktungnaktunik maniitlu atuqtau yukhanik naunaiqlugit:
- i. atuguminaktumik nalautiqhimayunik akikhanut.
- (c) Nunallaami maniliurnikkut ikayuutikhat:
- i. atuqlutik Nunavunmi havaktikhanik;
  - ii. atuqlutik Nunavunmi niuvvaavigiyainnik havagviuyutlu; imaalu
  - iii. atuqlutik Nunavunmi nunallaami nunallaaniluunniit naunaiqlutik kaffiuyaaqhaita havagiaqtugahuat uyararhiuqvikhamut
- (d) Kin'ngungani atanniktuinnikkut qanuqtun pivakpa:
- i. 'ukiuqtaqtumi' ilauqatigiingnikkut havakpakpa; imaalu
  - ii. takudjutivakpa pinahuarnirmun ilauqatigiingnikkut upalunggaiyaidjutaannik.
- (e) Avatiliqinikkut munaqhittiarutikhanik:
- i. ilitturihimanahuarluni auladjutiyut avatimi; imaalu
  - ii. havangnahuayuaqluni ilaliutilugit nunallaamin kiudjutainnik tahapkunani:
    - (a) atan'nguyait upalunggaiyaidjutainni (in'ngilraangnitani, huradjat, hunavalurnilu.);
    - (b) iniktirutimi nautiffaangnahuarnirmun upalunggaiyaidjutainni.

Katitqhimayut Naunaiyautikhat Ikayuutauyut

- (a) Uyaraghiurnikkut Havagvik ilitturipkaidjutait:
- i. atia havagviuyuq uqaqvigiyaami titiraqvigiyaamiluunniit naunaiyautait imaatun (humi nunaqahimayut, qaritayakkuugutait, hivayautait, qanuqlu);
  - ii. atia havagviuvingmi humi ittuqlu (NTS nunauyanga UTM kutlu nalvaaqvikvigiyaami);
  - iii. Ujaraujani pilaarutainni ujaraghiunikkun pivallialiuqnikkullu piquqqat tunidjutainni laisighakkullu nampait (pijukhaukpat):
  - iv. naunaiqlugit greenfield nguyakhaaniq brownfield luunniit havagviuyut; imaalu
  - v. ilauvakhimayuq aulapkaiyit katimayiinni an'ngayuqhiit atan'nguyainnilu.
- (b) Kangiqhipkaidjut uyararhiurnikkut pivinga, imaalu:
- i. huuq havaagiyayuq;
  - ii. piquti:
    - (a) hadjamin qan'ngaraalurminlu niuvvaaviinni akiit piqutumun (nut); imaalu

- (b) pakilvitik uyararhiuqviginiaqtaat, uyaqqat, gold, silver nanminigiyaaitluunniit, piqaqvikhaqaaqqat.
- iii. nanminigiya naunaiyautait humilu ittuq:
  - (a) humi ittaaqhaanik (avikturviامي, nunallaam haniani, uyaqqaviliqidjutinnutlu);
  - (b) avatidjutikkut humilu; imaalu
  - (c) ikayuutigiyayut nunauyat.
- iv. naittumik havaktauhimavaktut nanminiqarnirmun ihuaqhaqhimayut (pivikhaqaaqqat);
- v. niriugiyayuyaq aullaqtirvia/iniktirvialu ubluit;
- vi. naittumik havaaqhat upalunggaiyaidjutaa:
  - (a) kaffiuyut havaktut/kaantraaktittiyayutl;
  - (b) itiqtiqvikhat;
  - (c) kaffiuyaaqhaita inuqarniit, igluaqhat, humi nunaqqaqhimayut, arnat/anggut, qanuqlu;
  - (d) qiniqhianirmun uyaqqanik atuqpagait;
  - (e) aaniaqtailinirmun aanniqtailinirmun qayagiyait;
  - (f) qauyiharnikkut ininggit;
  - (g) ikayuutigiyayut nunauyat;
  - (h) ihuaqhaqhinirmun nunanut upalunggaiyaidjutait; imaalu
  - (i) niriugiyayuyut titiqqiviliqidjutigiyayut unniudjutikhaniklu.
- (c) iniqhimalluanggittunik nunallaamun ilaudjutiqarnikkut upalunggaiyaidjutaa:
  - i. nunaiqlugit hivunikhat ilaudjutinikkut;
  - ii. ilitarilugit ihuaqtun tigungmidjutiaqtut;
  - iii. uuktuquyayuyaq tuhaqtipkaidjutikhanikkut;
  - iv. ubluqhainik pulaarnikkut nunallaanut;
  - v. qanuq ilaliutiniaqqa kiudjutaayut auladjutinut;
  - vi. tuhaqtipkaihimmangnikkut;
  - vii. kingullirmi nunallaami utiqtiffaangnikkut; imaalu
- (d) niriugiyayuyut maniit atuqtauyukhanik;
  - i. ihuaqpiqatumik nalautiqhimayuyaq maniit atuqtauyukhanik tamainni;
  - ii. naunaiyahiqut inuup akiit nalautiqhutik; imaalu
  - iii. naunaiqlugu kitut akiliqtauyut piittaalaqittaaqut CESP ngat aittuutikhat ikayuutitluunniit maningnik.
- (e) Anggiqatigiikhutik naunaiqhugit Maliktakhait:
  - i. sainiqtauyuyaq ublialu titirarhugu ilitaripluni taamna pittaagungnaqhiyuyaq uuktuqtuq taiguqtaa iniktihugu kangiqhiplugulu Pivikhaq unalu Atugakhaq; imaalu
  - ii. sainiqtauyuyaq ublialu titirarhugu ilitaripluni taamna pittaagungnaqhiyuyaq uuktuqtuq malingniaqtait anggiqatigiingninga naunaiqhugitlu maliktakhait titirarhimayunik haffumani Atugakhami.
- (f) Takudjutihimayuyaq ihariania CESP ngat maniinnik

- i. Itqumayumik uqariqtuq uuktuqtuq maniliunggittuq uyaqqamit talvanga uuktuqtaatigun.

Kiudjutivikhaqarniq

Nunallaami ilauqatigiingnikkut hulidjutainni iniktiqtauyukhat anggiqtaugiigumik. Anggiyumik aadlangguqtuqaqqat anggiqtauyukhat hivuni.

Tuniyauhimagut maningnik tunihiaqhat inikpiaqhimayumik havaagivaktaannik tuyuqtauluni January 31 maniliqiyit ukiunggani uuktuuta anggiqtauhimagianni. Havaagivaktainnik tuyuqtauyukhanik ilaliutiyakhait hapkuat:

- (a) Iniqhimayumik Nunallaami Ilauqatigiingnikkut Upalunggaiyaidjutaannik
- (b) Nunallaami Ilauqatigiingnikkut Naittumik Titirarhimayuq Ilitturipkaidjutaannik
- (c) Iniqhimayumik Ilitturipkaidjut Nunallaami Ilauqatigiingnikkut Naunaiqlunilu Qanurinmanggaatigun
- (d) Atuqtakhat Manikhaanik Akiliutihaniqklul havaagiyayumi ilaliutiyakhait:
  - o Humunggangniaqtut maniit atuqtauyukhat
  - o Ilanggit maniit atuqtauyukhat Nunavunmi
  - o Atauttimun maniit atuqtauyut akiliuhiaqhainnik havaktiinnut nunallaami uyararhiuqviinnutlu

Maniqhaqtauyut uuktuqtut anggiqtaat inungnut tuhaqtipkainnikkut tunihinaqtautlu aadjiliuqhimayunik niuvrutait titiqqainnik, akiliqtainnik naunaiyautainnik, imaalu/ luunniit Atuqtakhat Manikhaanik Akiliutihaniqklul ilaliutiyayukhaungmata inikpiaqhimayainnik tunihidjutikhat piumakpagik Havagviata.

Havagviata ahinut hiamaligaqhaunggittut tuniyauhimagut naunaiqhimayut hadja pinggahuni ukiuni talvanga ublua pihimaliqtainnik iniqhimayumik titiraannik.

Akia

Kigliqhaqtautut ikayuqtauyaami maningnik avatqulimaittaat \$100,000. taala. Humi maniit aittuqtauyut, 60 pusannga maniitnik tuniyauhainnarniaqtuq uuktuutigiyainnut hulidjutikhainnut; ilanggattauq 40 pusan maniit aittuqtauyukhat tigungmiyauniaqtut huli pigumikkiq kihimi Iniqpiaqhimayumik Titiqqamik akiliqtauyukhatlu anggiqtaupata naunaiqtaulutiklu Havagviannit.

Akiliuhiaq

Akiliuhiaqhat tuniyauniaqtut tamatkiqhimaittumik, malikhugu Aittuutigiyayut Anggirutaanni. Maniit aittuqtauyut piniaqtait aittuugiyaulutik; maniit tuniyaulimaittut uvani atugakhami.

Qan'ngamin Qan'ngamut

Maniit tuniyayukhat aittuqtauniaqtut ukiuq tamaat, unniutiviqaqlutik April 1 min March 31 mun ukiuq tamaat maniliqiyit ukiunggani. Anggiqtauyut uuktuqtut piinnariaqtaut nutaanik uuktuutikhamingnik aippaangguqqat aippamuqattaqlutik. Uuktuutit maniqhaqattalimaittut atauhirmi ukiumi.